Anul 43-lea | Prețul 3 Lei | Cenzurat
Duminecă 8 Decemvrie 1935 | No 50

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIIU

# FOAIA POPORULUI

**Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892**

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator
Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12 (lângă Poștă)
Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
Prețul înseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

## Glasul de durere al Ardealului

**Congresul economic dela Cluj a cerut Suveranului și guvernului Țării: sprijin pentru refacerea creditului transilvănean, despăgubire după conversiune bisericilor și fondurilor culturale, reînvierea băncilor țărănești și părintească ocrotire pentru provincia până acum prigonită. — Cuvântul vlădicilor și al ctitorilor de frumos renume. — Peste 5000 fii ai Ardealului urmăresc desfășurarea congresului**

Congresul economic, pentru reînvierea creditului în Ardeal și Banat s'a ținut, după cum am anunțat la vreme, în Cluj, Joi 28 Noemvrie 1935. După datinile noastre creștinești, acest important și istoric eveniment a fost binecuvântat printr'o slujbă religioasă săvârșită în ambele biserici (ortodoxă și unită) din metropola Ardealului, după care reprezentanții Ardealului și Banatului: vlădici, personalități politice, conducători de instituții bancare și particulari, s'au adunat în sala mare a Teatrului Național, unde au avut loc

**Desbaterile congresului**

Marea sală a Teatrului Național s'a dovedit a fi neîncăpătoare, pentru mulțimea delegaților și a publicului, care a ținut să participe la acest eveniment de mare importanță. S'au instalat megafoane (aparate de răspândirea cuvântului), pentruca să poată asculta cuvântul și mulțimea care a rămas afară. Pe scena teatrului au luat loc: I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului; s. s. Traian Frențiu și Iuliu Hosu, episcopii bisericii unite; d-nii Iuliu Maniu, Alex. Vaida Voevod, Octavian Goga, Mihai Popovici, Aurel Vlad, Stelian Popescu, Valer Moldovan, Ioan Pop, Ioan Lupaș, Mihail Șerban, V. V. Tilea, foști miniștri; dr. Beu, Constantin Pop, Ionel Comșa, Pamfil Șeicaru, Romul Boldea, dr. Augustin Rațiu, Ștefan Peneș, Ilie Oltean, etc., etc.

**Cuvântul de salut**

l-a rostit dl *Ion Lupaș*, profesor universitar, fost ministru, care a propus următorul comitet de conducere al desbaterilor: I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan, președinte; Ilie Olteanu, secretar general; Niehici; Victor Pap și Șorman, secretari de ședințe, iar ca verificatori de dnii: dr. Beu și dr. Bondea.

Ocupând scaunul prezidențial

**Mitropolitul Nicolae**

al Ardealului a spus între altele următoarele:

Este pentru întâia dată, în viața mea, când iau parte la o adunare cu caracterul celei de azi. Dacă fac aceasta, o fac din convingerea care este desigur si a d-voastră a tuturor, că ne găsim în fața unei mari și serioase probleme de interes național, care își cere o cât mai grabnică și o cât mai bună deslegare. Biserica noastră a știut să stea alături, întotdeauna, de marile interese ale neamului, îndrumând înțelepțește poporul pe care l-a păstorit.

Din acest prilej Biserica și conducătorii ei se văd obligați a străjui la alinarea suferințelor și durerilor cari ne stăpânesc.

**Rolul așezămintelor bancare din Ardeal**

Băncile, pentru reînvierea cărora neam adunat aici, nu au izvorît din înjghebarea vreunei grupări de interese mărunte, ci au izvorît din gândul întregului popor. Aceste bănci au fost izvor de creștinească și românească ajutorare și înflorire a tuturor acelor așezăminte, pe cari se reazimă viața țării și a neamului. Ele au dat ajutoare, pentru ridicarea de biserici și așezăminte de cultură și tot ele au dat ajutoare țăranului sârguincios și meseriașului cinstit, ca să-și întemeeze o bună orânduire.

**O criză a vieții naționale**

Criza prin care trec astăzi aceste instituții de binefacere, este o criză națională (cu tărâmul ei financiar, economic, comercial, industrial, agricol și cultural), iar osteneala noastră de a pune la cale izbăvirea lor, vizează înviorarea vieții naționale a Neamului nostru de dincoace de Carpați.

**Pentru un țăran bine înstărit**

Și mai trebue să ne gândim la un lucru, pe cât de important pe atât de neglijat până acum: La crearea unei clase țărănești bine înstărită. Pe urma războiului, zoriți de porunca vremilor, ne-am creiat la repezeală *o destul de numeroasă* pătură intelectuală (cu știință de carte). Nu ne-am îngrijit însă destul de creiarea unei pături țărănești sănătoasă și bine înstărită, pentru a-i da putința să țină piept celorlalte națiuni convietuitoare. Aceasta este o problemă națională și de Stat.

**Să vindecăm rănile**

Nu pentru a o rezolva ne-am adunat aci reprezentanții întregului neam de dincoace de munți — *fără deosebire de credință politică și religioasă* — ca în momentele mari ale istoriei noastre naționale. Ne-am adunat să arătăm starea lucrurilor, fiindcă datoria de a o deslega este a Statului. Lui ne adresăm și organismului de conducere, care este guvernul având toată nădejdea și încrederea, că va prețui după cum se cuvine apelul nostru și va ajuta refacerea așezămintelor noastre de credit, menite să înviorieze viața românească în Ardealul și Banatul de sub sceptrul înțeleptului și iubitului nostru Rege Carol II (urale). Dumnezeu să-i ajute și să ne ajute!

**Cuvântul Bisericii Române Unite**

P. S. S. Episcopul *Iuliu Hossu*, vorbind în numele bisericii greco catolice, a spus, printre altele, următoarele: Icoana care mișcă sufletele noastre în aceste momente, arată gravitatea ceasului. Numai cesurile de grave primejdii pot să dea naștere la astfel de manifestări, în cari se unesc toate sufletele românești, din acest Ardeal, scump nouă tuturor. Și așa este!

In ceiace privește creditul românesc din Ardeal cu sdruncinarea lui s'a clătinat o piatră de temelie a așezămintelor noastre. Cu adevărat s'a atins nervul de viață. Biserica română unită se alătură la acțiunea care a dat naștere acestei mari manifestațiuni, aici în capitala Ardealului.

**Cuvântul dlui Mihai Popovici**

D-sa își începe discursul arătând cum instituțiile de credit din Ardeal au fost adânc lovite de legea conversiunii, subliniind totodată felul de tratament la care Ardealul a fost supus, în urma lipsei de pricepere a conducătorilor institutului nostru de emisiune, care este Banca Națională.

Ca drept soluție — pe lângă propunerea făcută de anumite cercuri se cere ca Banca Națională să pună la dispoziția institutelor de credit din Ardeal suma de 2 miliarde lei, sumă care statul s'a angajat a o pune la dispoziție, conform legii conversiunii — dl Mihai Popovici mai recomandă, ca aceasă ajutorare să fie legată de o serie de măsuri economice și fiscale, singurele în măsură să poată așeza normal starea prezentă a vieții economice din Ardeal.

**Pentru țărănime**

Ținând seamă de structura agricolă a populației noastre — spune mai departe dl Mihai Popovici — statul este chemat să îndrumeze astfel de organizații în așa fel, încât să poată veni în ajutorul păturei țărănești, pe toate căile - prin toate mijloacele.

Rezolvarea problemei țărănești este cheia de boltă a întregului nostru progres economic — și deci problema de reînviere a institutelor noastre de credit nu se poate face cu mijloace de moment și de scurtă durată, ci cu mijloace definitive și stabile.

In continuare, dl Mihai Popovici recomandă o descentralizare largă, pentru Ardeal, postulat în baza căruia se va putea ajunge mai ușor la tămăduirea nevoilor poporului românesc din Ardeal.

**Cuvântarea dlui Alex. Vaida-Voevod**

Urmând la cuvânt dl Alex. Vaida-Voevod, d-sa, după ce subliniază străduinţa pe care a depus-o pentru buna reuşită a acestei manifestări a Ardealului, spune:

In raportul dintre provincia noastră şi capitală, există într'adevăr un regionalism pe care îl fac însă toţi acei politicieni cari nu susţin îndeajuns interesele superioare ale Ardealului.

Nu domnii dela Banca Naţională vor fi aceia cari vor hotărî, cari bănci trebuesc ajutate, pentrucă noi ducem toată răspunderea asupra puterii morale, asupra vigoarei fizice şi asupra culturei — elemente necesare susţinerii neamului nostru.

Din unirea noastră sunt sigur, că va porni mai departe mişcarea aceasta, care nu va mai putea fi diguită de nimeni.

**Cuvântarea dlui Oct. Goga**

Am venit la congresul economic al Ardealului şi Banatului, ca la un act de solidaritate naţională, care afirmă credinţe ce întăresc integritatea ideii noastre de Stat. Este o mare mulţumire pentru mine faptul, că în faţa acestui eveniment, îşi dau mâna toţi ceiace simt româneşte.

**Am cerşit dreptate**

De ani de zile am cerut ca băncile din Ardeal şi Banat conduse de „Solidaritatea" să fie împărtăşite de aceiaşi ocrotire, ca institutele de credit din vechiul regat.

Prin legea conversiunei s'a făcut un articol special, ca pagubele creditului rural să fie suportate de Stat. Noi am cerut acelaş lucru pentru institutele noastre din Ardeal şi Banat. Am cerut un tratament egal şi astăzi cerem la fel.

Aici suntem uniţi toţi românii conştienţi, chemaţi a apăra marile interese ale neamului.

**Alte cuvântări**

Au mai luat cuvântul d-nii:

*Stelian Popescu*, directorul ziarului „Universul", în numele „Ligii antirevizioniste", care spune: Vina este şi a celor din Vechiul Regat şi a d-voastre, cari n'aţi ştiut să vă ridicaţi la timp, pentru a vă spune cuvântul. In continuare, d-sa a asigurat congresul de tot sprijinul ziarului pe care îl conduce, precum şi de colaborarea „Ligii Antirevizioniste", al cărei preşedinte este.

*Iuliu Moldovan*, preşedintele „Astrei", se asociază la acţiunea întreprinsă pentru reînvierea creditului ardelean şi salvarea lui pe teren economic, industrial şi financiar.

*Pamfil Şeicaru*, directorul ziarului „Curentul", aduce omagiul presei româneşti subliniind nevoia de a se veni cât mai de grabă în ajutorul creditului românesc din Ardeal.

*Valer Moldovan*, profesor universitar, spune: In calitatea mea de senator al Camerelor de agricultură din cele 16 judeţe din Ardeal, îmi ţin de datoria mea să mă alătur cu tot sufletul la hotărîrile acestui congres. In numele ţăranilor români din Ardeal cer redresarea creditului, pe făgaşele cinstite ale celor 147 bănci româneşti din această provincie.

*Ionel Comşa*, director general al Băncii Centrale şi senator al Camerelor de comerţ din Ardeal, exprimă adeziunea acestor instituţii, faţă de hotărîrile congresului.

*Romul Boldea*, exprimă adeziunea Banatului, iar dl *Sebastian Bornemisa* vorbeşte în numele presei din Ardeal şi Banat.

**Inchiderea Congresului**

Ultimul a luat cuvânt dl *Aurel Vlad*, fost ministru, preşedintele „Solidarităţii", care spune printre altele:

Aţi fost chemaţi aici pentru a salva ceeace mai este de salvat: institutele noastre de credit, garanţiile existenţei naţiei româneşti. Când zic garanţii, mă gândesc nu numai la împrejurările de faţă, ci şi la ziua de 1 Decemvrie 1918, când fără ajutorul Băncii „Albina" nu am fi putut organiza administraţia în Ardeal. Dl *Iuliu Maniu* e martor, că fără sprijinul acestei instituţii era cu neputinţă să organizăm Ardealul în primul an de după unire (când era consiliul Dirigent. N. Red.)

Dl *Iuliu Maniu* — pentru a dovedi cele susţinute de dl Aurel Vlad — se ridică în picioare şi spune cu voce tare: „Banca Albina" ne-a dat în anul 1918 un împrumut cambial de 3 milioane coroane aur".

## Hotărîrile congresului

Terminându-se desbaterile congresului precum şi seria cuvântărilor, dl Ilie Olteanu, secretarul general al Congresului dă cetire la următoarea

**MOŢIUNE:**

Poporul românesc din Transilvania şi Banat, îndemnat de starea insuportabilă în care se află astăzi din punct de vedere economic şi financiar, s'a întrunit prin toţi reprezentanţii săi autorizaţi într'un Congres Economic, la Cluj, în ziua de 28 Noemvrie 1935.

Congresul Economic al Transilvaniei şi Banatului constată următoarele fapte precise:

1. Viaţa economică românească şi în special creditul românesc din aceste părţi ale Ţării, au fost reprezentate şi cârmuite cu pricepere, cu cinste şi cu tot devotamentul, de aşezămintele româneşti de credit, cari s'au înfiinţat an de an, începând din 1872, ca expresiunea logică a necesităţilor economice, pe care le-a scos la iveală traiul de toate zilele.

2 Rezultatele activităţii aşezămintelor de credit, — rezultatele apreciate de toată lumea — au fost:

a) Întărirea ideii naţionale, trezirea şi înrădăcinarea spiritului de economie, şi a spiritului de bună chivernisire în păturile largi ale poporului.

*Ardealul şi Banatul au ajuns astfel cea mai frumoasă grădină a economiilor româneşti.*

b) O aşezare pe temelii trainice a vieţii de credit, prin credite eftine de lungă durată acordate ţărănimii — credite, cari au eliminat aproape cu desăvârşire cămătăria la sate şi prin aceasta o acţiune cu rezultate neaşteptate pentru achiziţionarea pe cale naturală a solului pe seama elementului majoritar sărăcit în cursul veacurilor prin asupriri.

Crearea proprietăţii mijlocii şi mici.

Intemeierea gospodăriilor săteşti în stare să reziste şi în anii agricoli răi.

Iar ca o concluzie firească, obicinuirea masselor de a lua parte efectiv la viaţa de credit.

*Creditul a devenit pentru ţăranul român din Transilvania şi Banat a doua pâine de toate zilele.*

c) Stimularea şi ajutorarea iniţiativelor şi energiilor româneşti la oraşe.

Intărirea păturii intelectuale.

Crearea clasei meseriaşilor, comercianţilor şi industriaşilor şi, în special ridicarea ei la un nivel de afirmare, pe care, înainte de a se fi pus temelia creditului românesc, nu l-a avut.

d) Sporirea fondurilor bisericeşti, ale fundaţiunilor, şcoalelor, instituţiunilor culturale şi filantropice.

Biserici şi şcoale au fost clădite; biserici, şcoale şi fundaţiuni au fost ajutate, efectiv şi prin aceasta făclia culturii şi-a putut împrăştia lumina-i binefăcătoare asupra satelor, ca şi asupra oraşelor.

*In ultimele decenii cei mai mari mecenaţi ai culturii româneşti în Ardeal şi Banat au fost aşezămintele de credit.*

3) Creditul românesc din Ardeal şi Banat a fost întemeiat şi a trăit din contribuţiile mulţimii; economiile mărunte dar numeroase ale acestei mulţimi, care s'a obişnuit să preţuiască şi să economisească rodul muncii sale, a constituit singura putere, pe care o reprezintă acest credit. Nimeni altul nu a contribuit la întemeierea şi susţinerea acestei puteri.

*Credit românesc în Ardeal şi Banat înseamnă munca de 7 decenii a poporului român majoritar, aşezat aci.*

Poporul a chemat la viaţă, prin voinţa sa, aşezămintele menite să strângă cu instinct de albină economiile prisoselnice de pretutindeni unde se aflau.

Acelaş popor s'a împărtăşit zi de zi din aceste economii, cari au fost distribuite cu grijă părintească tuturor celor, cari, prin hărnicia lor erau hotărîţi să folosească după cuviinţă talantul, ce li s'a încredinţat.

4. Prin tradiţia consfinţită de traiul zilnic, în Transilvania şi Banat, biserică românească, popor românesc, şcoală românească, aşezăminte româneşti de credit, formează o singură unitate. Toţi şi toate au absolut nevoie unele de altele: viaţă românească pe aceste locuri nu se poate închipui astăzi, în lipsa vre-unui factor dintre aceştia.

5. Reforma conversiunii nu era nevoe să distrugă aşezămintele de credit.

*Prezentul nu poate să aducă sentinţă de moarte viitorului.*

6. Astăzi, în Ardeal şi Banat, creditul românesc este inexistent, spiritul de economie a amorţit, bisericile, fundaţiunile, şcoalele şi instituţiile culturale sunt sărăcite de fonduri, satele sunt năpădite de cămătari streini, iar comerţul şi industria românească se zbat neputincioase în faţa concurenţei covârşitoare a străinilor.

7. Această stare de lucruri nu mai poate fi prelungită nici o singură clipă. *Continuarea ei înseamnă abandonarea elementului românesc din Transilvania şi Banat.*

8. Refacerea creditului românesc din Transilvania şi Banat este un postulat naţional.

Bisericile, fundaţiunile, şcoalele, instituţiile culturale şi asociaţiile de meseriaşi şi mici comercianţi trebuesc despăgubite.

9. Aceste îndatoriri sunt ale Statului. Numai Statul le poate îndeplini. Opera de refacere trebue îndeplinită prin repunerea în funcţiune a *actualelor* instrumente de credit, probate şi dovedite folositoare.

Congresul declară însă, că nu pledează nici pentru aşezarea actuală a creditului, nici pentru o formă de aşezare nouă.

Această problemă o va deslega viitorul.

Postulatul, pe care îl formează însă categoric Congresul, este să se păstreze ceeace există, pentruca mâine reformatorul să afle *în fiinţă* instituţiile, pe care urmează să le modeleze apoi — dacă va fi cazul — după cel mai bun gând al său şi potrivit cerinţelor vremii.

Opera de refacere nu se poate înfăptui prin ajutorarea câtorva instituţiuni numai, problema trebue rezolvată integral.

*Opera de refacere trebue să îmbrăţişeze la fel instituţiile mărunte — băncile ţărăneşti — ca şi pe cele mai răsărite.*

(Urmare în pagina a 5-a)

## Ce se petrece în alte ţări

GRECIA. Odată cu reîntoarcerea în patrie a regelui George, viaţa politică internă din Grecia se pare a fi intrat, din nou, în vârtejul unor nemulţumiri iscate în sânul partidelor de guvernământ. Pentru a se cunoaşte adevărata voinţă a ţării, Suveranul George a încredinţat cu formarea unui nou cabinet pe dl Demetris. Se spune, că noul guvern este în afară de orice partid politic, el având menirea să supravegheze nouile alegeri, dând putinţa Suveranului să cunoască adevărata voinţă a ţării. Generalul Condylis, care a lucrat pentru restaurare, văzându-se „pus la spate", s'a transformat într'un duşman făţiş al Suveranului, ameninţând cu retragerea sa şi a întregului său partid din adunarea naţională. — Condylis se pare a spune în gândul său: „Pe cine nu-l laşi să moară, nu te lasă să trăeşti."

STATELE UNITE. Guvernul din Washington, îngrijorat de marele număr de şomeri (oameni fără lucru), cari se găsesc în prezent în Statele Unite, a hotărît începerea unei mari campanii de lucrări publice, unde nădăjdueşte să poată fi angajaţi vreo 250.000 şomeri.

CHINA. Ştiri din Nanking, capitala Chinei, anunţă că trupele japoneze, cu toate demersurile cari s'au făcut pe cale diplomatică între cercurile conducătoare chineze şi japoneze, continuă să-şi facă mendrele în partea de Nord a Chinei. Guvernul chinez, care în ultimul timp şi-a asigurat poziţia sa în faţa frământărilor interne, se pare a lua o acţiune hotărîtă împotriva Japoniei neastâmpărată. Unele ziare prevestesc, în curând, mari tulburări şi încăerări între cele două ţări din Extremul Orient. — Asta ar mai lipsi, acum când răfuiala din Africa încă este în toiu!

# INFORMAŢIUNI

DESPRE CONGRESUL ECONOMIC dela Cluj scriem pe larg în numărul de faţă. Citiţi, să fiţi orientaţi! Problema e foarte importantă. In numerele viitoare vom reveni, expunând şi alte păreri.

MULŢI ANI FERICIŢI, urează „Foaia Poporului" iubiţilor cetitori ai ei, cari s'au învrednicit de a purta de patron al numelui lor pe Marele Erarh Nicolae, dela Mira Lichiei. Odată cu aceste urări, ţinem de a noastră datorinţă să amintim tuturor celor ce poartă numele Marelui Binefăcător — să se gândească în ceasurile de prăznuire la cei însetoşaţi, flămânzi şi goi, cari îşi ostoesc viaţa pe vatra năpăstuitei Basarabii. O danie cât de modestă făcută de voi, iubiţi cetitori, vă va face mai mult vrednici de numele ales pe care îl purtaţi.

ORA STRĂJERILOR a inaugurat-o Suveranul, care în ziua de 1 Decemvrie, la ora 4 d. m., a vorbit în faţa aparatului de radio, subliniind importanţa străjeriei, în viaţa statului nostru.

CAZUL DELA SIGHET (Maramureş) a fost adus în discuţia Camerei deputaţilor, zilele trecute, când mai mulţi fruntaşi ai partidului naţional ţărănesc au cerut dlui Valer Pop, ministrul justiţiei, să răspundă pentruce guvernul a prigonit atât de mult pe dl Ilie Lazăr şi cei şapte ţărani. Ca drept răspuns, dl ministru Valer Pop a adus grave insulte dlui Ilie Lazăr şi familiei sale, fapt pentru care fruntaşul naţional ţărănist din Maramureş a cerut prin domnii Victor Moldovan şi Virgil Solomon să comunice dlui Valer Pop, că îi va cere satisfacţie (apărarea onoarei).

REVIZIONIŞTILOR MAGHIARI le-a dat un răspuns dintre cele mai aspre, dl Nicolae Titulescu, ministrul nostru de externe. Zilele acestea în şedinţa Camerei, deputaţii maghiari s'au plâns, că se fac nedreptăţi poporului pe care îl reprezintă. Dl Nicolae Titulescu a precizat încăodată ţinuta României faţă de unguri, subliniind cât de pătimaşe e tânguiala revizioniştilor maghiari şi care e dedesubtul ticălos al neastâmpărării celor de peste Tisa. Cu alte cuvinte dl Titulescu le-a spus ungurilor: „Înţelegeţi maghiarilor şi vă plecaţi în faţa dreptăţii noastre istorice!"

SUNT SCUTITE DE TAXE POŞTALE toate scrisorile, pachetele şi mandatele poştale, cari sunt destinate pentru înfometaţii din Basarabia. Aşa a decis cu adresa Nr. 255.259 din 28 Noemvrie 1935, direcţia generală P. T. T., în urma cererii „Societăţii Naţionale Crucea Roşie."

PEDEAPSA CELORCE AU ÎNŞELAT CU DEVIZE. După două săptămâni de desbateri în procesul escrocheriei dela Banca Naţională, tribunalul a dat Vineri 29 Noemvrie sentinţa. Cetirea osândei celor „trei crai" a făcut-o dl Horia Bogdan, preşedintele tribunalului. Au fost condamnaţi precum urmează: Constantin Vasilescu, deţinut în închisoarea Văcăreşti, la 5 ani şi 10.000 lei amendă; Paul Nacht, la un an şi jumătate şi 5000 lei amendă; C. Călătorescu, doi ani închisoare şi 10.000 lei amendă; Karl Eduard Linzmeyer, 6 luni închisoare şi 260 lei amendă. Toni Iliescu a fost achitat. Condamnaţii au făcut apel împotriva sentinţei. Cum s'ar zice: Tot dumnealor de către pădure!

NEASTÂMPĂRUL JAPONIEI, în partea de miază-noapte a Chinei, creşte din zi în zi. Trupele japoneze înaintează cu mare zor în această parte a Chinei. Autorităţile chineze sunt foarte îngrijorate.

SERBAREA PATRONULUI ARTILERIEI, din garnizoana Sibiu, a avut loc Miercuri 4 Decemvrie c. (ziua sfintei mucenice Varvara). Din acest prilej ofiţerii şi trupa regimentului 35 şi 36 artilerie, au hotărît să contribue fiecare — după putinţe — cu un mic obol, pentru înfometaţii din Basarabia. — E o frumoasă dovadă a aleselor virtuţi ostăşeşti.

IN JURUL RESTAURĂRII HABSBURGILOR a început să se facă mare vâlvă, zilele acestea. Cancelarul Schuschning a făcut unele declaraţii reprezentantului agenţiei de presă Havas, în legătură cu problema restaurării familiei de Habsburg, pe tronul Austriei. Ziarele tălmăcesc aceste declaraţii, prielnice evenimentului, care deocamdată este mai mult un vis...

DIN CĂTUNUL SCURTA (Slimnic jud. Sibiu) ni se face cunoscut, că în urma cererii locuitorilor din acest cătun, pentru a li-se înfiinţa o şcoală şi a li-se trimite un învăţător — revizoratul şcolar a trimis o adresă primăriei comunale, prin care cere acesteia să pună în vedere locuitorului Zaharie Nan şi soţii, ca să depună în cel mai scurt timp suma de 11 mii 200 lei, pentru plata unui învăţător, până la sfârşitul anului şcolar 1935—36, deoarece ministerul ne mai având fonduri, nu poate să le dea învăţător plătit din bugetul statului. Noi întrebăm autorăţile în drept: Nu s'ar putea să se facă mutarea unui post de învăţător dela o şcoală cu mai multe puteri didactice, dându-se astfel putinţa şi bieţilor copilaşi din cătunul Scurta să se facă părtaşi de lumina cărţii şi a slovei? Cu bunăvoinţă şi dragoste ce nu poate face omul?!

NOUL CALENDAR AL „FOII POPORULUI" pe anul 1936 a apărut şi se află de vânzare în librăria cu acelaş nume, precum şi la toate librăriile mai însemnate. Ca şi în alţi ani — deşi luptând cu multe greutăţi — anul acesta calendarul „Foii Poporului" cuprinde un bogat material şi nutremânt sufletesc, pentru ţăranii noştri. O seamă de clişee (chipuri) împodobesc paginile calendarului pe 1936. Date fiind însemnatele comenzi cari s'au făcut până acum — punem în vedere prietenilor foii şi ai calendarului nostru, să se grăbească cu procurarea lui. Costul unui calendar e 15 lei, plus 3 lei simplu şi 13 recomandat.

**Dr. Gheorghiu I.** specialist în boli şi operaţiuni: nas, gât şi urechi, s'a mutat în str. Regina Maria 57 (lângă palatul societăţei „Prima Ardeleană"). — Consultă înt e orele 3—7 p. m.

CUNUNIE. Alexandru I. Moldovan şi Elena Pintea îşi vor celebra cununia religioasă Joi în 26 Decemvrie 1935, la ora 18, în biserica greco-catolică din Sibiu. — Le dorim fericire!

IERTAREA PEDEPSELOR ÎN GRECIA. „Monitorul Oficial" al Greciei cu data de 2 Decemvrie, a publicat două decrete şi două legi, semnate de Suveranul George, prin care se dispune iertarea pedepselor tuturor persoanelor politice, cari au luat parte la răscoalele din urmă, în fruntea cărora era Venizelos.

PATRU ANI A DORMIT, fără întrerupere, locuitorul Victor Clease, din Falkestone (Anglia). Acest somn lung l-a apucat într'o zi din anul 1931, pe când Clease îşi potolea pofta stomacului. Când s'a trezit, zilele trecute a cerut soţiei să-i servească ceaiul. — Multe se mai întâmplă în lume!

846 DE FEMEI ITALIENE s'au prezentat zilele trecute la palatul Ducelui Musolini, din Veneţia, făcându-i cunoscut acestuia, că în ziua de 18 Decemvrie c., toate femeile italiene îşi vor da de bună voe verighetele de logodnă şi alte obiecte de preţ, pentru a se putea acoperi cheltuelile de războiu.

† NICOLAE DRAGOMIR în etate de 68 ani, din com. Vale, jud. Sibiu, a încetat din viaţă în ziua de 30 Nov. 1935, iar înmormântarea a avut loc la 3 Dec., în cimitirul com. Vale. — Să-i fie ţărâna uşoară.

NUMERI DE PROBĂ din „Foaia Poporului", trimitem gratuit, la cine cere, prin o carte postală.

**Daşteptătoare** cu preţurile cele mai reduse la **Emil Höchsmann** bijoutier, Sibiu str. Regina Maria 41. 1570

## Răi plătitori la Foaie

In fiecare săptămână constatăm, că sunt mulţi abonaţi, cari nu plătesc. Şi între ei sunt şi de cari pot dar nu vreau. Aceasta nu este nici frumos, nici lucru creştinesc. Dintre aceştia mai dăm azi pe următorii: Petru Radu, Suplac, jud. Târnava mică; Vasile Dordea, Topârcea, jud. Sibiu; Simion Dămian, Călvasăr p. Şeica-mare Tudoni Rusalem, Sarmisegetuza, j. Hunedoara; Ioan Brătilescu, Tălmăcel jud. Sibiu Gavrilă Berzovan, Covăşinţ, jud. Arad; Nicolae Roman, Bârghiş, j. Târnava-mare; Ioan Duţia, Crizbav, j. Braşov.— Alţii vor urma dacă nu-şi plătesc datoria.

Editura şi tiparul „Tipografia Poporului". Redactor responsabil: H. N. BRATU.

# Colţul gospodinei

*Chifteluţe de cartofi:*

Fierbem un kgr. cartofi făinoşi, îi curăţim de coajă şi îi dăm prin sită. Adăogăm un gălbenuş de ou, puţină sare şi pătrunjel verde tocat. Formăm din această compoziţie între mâini chifteluţe presărându-le mereu cu făină până se leagă bine. Le dăm apoi în ou bătut şi pesmet pisat şi le prăjim rumen în unt sau unsoare fierbinte.

*Cartofi umpluţi:*

Curăţim de coajă cartofii, îi scobim cu cuţitul scobitor sau cu o linguriţă de cafea, aşa ca să rămână de jur împrejur, ca un ½ cm. de gros şi îi umplem cu carne de porc tocată în care punem un ou întreg puţină sare şi piper şi ceapă tocată; îi aşezăm într'o cratiţă largă unul lângă altul în untură fierbinte şi îi prăjim niţel. Apoi turnăm supă sau apă să fiarbă încet înăbuşiţi. Până atunci punem o lingură de unt sau de unsoare într'o tigaie cu 2 cepe tocate mărunt şi puţină supă de zarzavat sau apă, lăsându-i să fiarbă. Când sunt fierţi, batem într'un castron 2 gălbenuşe de ou cu 5 linguri de smântână şi turnăm sosul acesta peste cartofi, când îi dăm la masă. Cartofii se pot umplea şi cu orez prăjit cu ceapă în untdelemn şi fiert înăbuşit pe jumătate, apoi se umple cartofii şi se face şi sosul cu untdelemn şi ceapă.

*Turtiţe de cartofi:*

Fierbem 5—6 cartofi făinoşi, îi curăţim, lăsându-i să se răcească apoi îi radem pe răzăitoare.

Punem pe scândura de tăieţei, o jumătate kgr. de făină fină, punem şi cartofii raşi, puţină sare, o lingură cu vârf de unt topit, un pahar de lapte dulce şi un ou întreg şi două gălbenuşuri, un pachet mic bicarbonat de sodiu (2—3 grame), din toate acestea frământăm bine un aluat neted. Dacă aluatul s'ar înmuia la frământat îi adăogăm făină necesară.

Intindem aluatul într'o foaie de ¾ centimetri de groasă, o tăiem cu o formă de gogoşi, în turtiţe rotunde, pe care le coacem în unt fierbinte pe ambele părţi, le presărăm cu zahăr cu vanilie, sau cu scorţişoară pisată şi le servim calde.

*Buna gospodină*

# Trăgând cu urechea

## în dreapta şi stânga

**A apărut calendarul!**

*Pintilie,* (dela Sibiu): Halo, Veronică!

*Veronică* (dela primăria din Hopârtele): Da! aici eu sunt măi soaţă, dar de unde mă zurui?!

*Pintilie:* De aici dela Sibiu, din redacţia „Foii Poporului". O veste nouă: *A apărut calendarul!* Eu mi-am cumpărat două: unul pentru mine şi altul pentru cumătru Ion. Tu ce zici, să-ţi iau şi ţie unul?

*Veronică:* Mai încape vorbă? Tu ştii cu câtă nerăbdare l-am aşteptat...

*Pintilie:* Te cred! Şi-apoi unde mai pui, că anul acesta e ca deseaga lui Moş Stoica: încărcat cu de toate helea şi spre deosebire de alţi ani, în calendarul pe anul acesta ne-a pus şi pe noi cu rubrica...

Te salut şi să te găsesc în voe bună măi soaţă. Aş sta mai mult la taifas, dar ştii tu: cu talifonu trebue să vorbeşti scurt şi puţin — aşa ca Angliuşii.

Noa, Doamne dă bine!

*Săgeată*


**A apărut**

**Călindarul Poporului pe 1936**

*şi se află de vânzare la toate librăriile din ţară.*

Călindarul Poporului dela Sibiu

care apare de **51 ani,** este cel mai bun şi mai potrivit pentru trebuinţele oamenilor dela sate. —

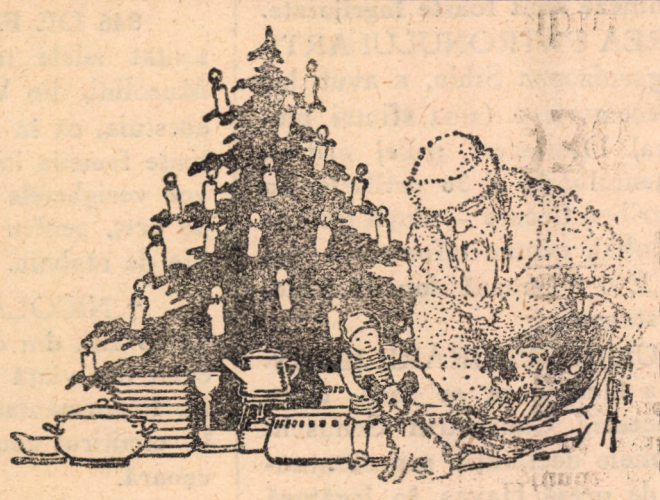
**Preţul 15 lei bucata**

*La comenzi pentru mai multe exemplare, se dă rabatul obişnuit din trecut. Comercianţii şi revânzătorii sunt rugaţi a trimite comenzile din vreme.*

„In timpuri grele cadouri de Crăciun practice"
*Dăruiţi*
**Săpunuri de toaletă şi de spălat**
*cari sunt trebuincioase şi fac bucurie. — Lumini pentru pomul de Crăciun, praf de săpun, nisip de săpun cel mai ieftin la:* 16439
**Meltzer S. A.** fabrică de săpun
*Sibiu, str. Elisabeta (Gusteriţei)* 23

**Cine doreşte să cumpere ieftin ?**
să ceară
**ţesătura Mieskes**
se află la
**Textilia**
Sibiu, strada Regele Carol Nr. 37 (Avram Iancu)
16427

**Mare întreprindere** caută **funcţionar**
de încredere versat în lucrări administrative cu garanţie. Cei cu praxă în branşa de cereale, băcănie şi coloniale sunt preferiţi. Oferte cu indicarea etăţii, cu enumerarea activităţii de până acum, şi pretenţiile de salar sunt a se adresa sub „Garanţia 939" la Biroul de anunţuri Blockner, Budapesta IV, Városház utca 10.
16441



**WEINDEL**
Sticlă - porţelan - tacâmuri
Jucării - patine
Articole de sport
**WEINDEL**
Sibiu, Piaţa Regele Ferdinand 15—16 16385

**Cumpăr** inmediat cu bani gata ori şi ce
**Garnitură de treerat** 16406
dela 700 până la 1200 m/m. lăţimea tobei.
Adresaţi ofertele cu ultimul preţ la:
**HANS DROTLEFF,** Sibiu, Calea Oct. Goga Nr. 29

Tot felul pentru
**CRĂCIUN:**
Jucării, Poşete,
Mănuşi, Ciorapi,
Tricotage, Albituri,
Batiste, Cravate,
Bretele, Finetti (Tennis)
Barcheturi, Stampă,
Zefiruri, Pânzeturi
Cumpăraţi bun şi ieftin la:
**„ANDREE"**
SIBIU
Straja Dragonilor

Care e
**cel mai nimerit cadou**
de onomastică, de nuntă, de Crăciun?
Cartea de bucate
**„Meniuri"** de S. Racoviţă
Cea mai căutată de bunele gospodine:
Pentru comenzi: SIBIU Librăria Foaia Poporului.
16431

14851
**Beţia**
*Cine voeşte a scăpa de patima aceasta uricioasă să întrebuinţeze „Antibetinul Verteo" acutit legal, preparat de mult încercat, care desgustă beţivul de băuturi spirtoase. Kitd fără gust se poate da pătimaşului fără ştirea lui. Mii şi mii scrisori de recunoştinţă. 3 flacoane 300 lei. Spesele poştale şi ambalaj în regie proprie la Farmacia „Vulturul Alb" Lugoj, No. 34, Banat.*


*Nr. 2233|1935 port.* 16442

## Publicaţie de licitaţie

*Subsemnatul şef-portăr el pe lângă Tribunalul Sibiu prin această publică că în baza deciziunii dv. G. II. 11875|935 a judecătoriei mixte Sibiu, în favorul reclamantului soc. de asig. „Steaua Românieî" Bucureşti reprez. prin advocatul dr. M. Eliasz Sibiu, pentru încasarea creanţei de 4800 lei şi accesorii, se fixează termen de licitaţie pe*

*12 Decemvrie 1935, ora 3 p. m.*

*la faţa locului în Sibiu, strada Nouă Nr. 46, unde se vor vinde prin licitaţiune publică judiciară: 5 maşini de cusut şi 1 bicicletă, în valoare de 12.000 Lei. în caz de nevoie şi sub preţul de estimare.*

*Pretensiunea care e de încasat face 4800 Lei capital, dobânzile legale, socotind din 18 Ianuarie 1935, iar spesele până acum stabilite de 952 Lei.*

*Intrucât mobilele cari au ajuns la licitaţie ar fi fost sechestrate şi de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în sensul art. XLI 1908, § 20.*

*Sibiu, 21 Nov. 1935.*

*Şef-portărel*
*Dr. Klekner*

*Nr. 1567 port. 1933* 16440

## Publicaţiune de licitaţie

*Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 15540|1931 şi Nr. G II 9886|1933 a Judecătoriei mixte Sibiu, în favorul reclamantului dr. Hermann Keintzel, advocat Sibiu, pentru încasarea creanţei de 5200 Lei şi acc. se fixează termen de licitaţie pe ziua de*

*18 Decemvrie 1935, ora 11 a. m.*

*la faţa locului în Cristian, strada IV. Nr. 31, unde se vor vinde prin licitaţie publică judiciară: 1 bicicletă şi vite, în valoare de 4700 Lei. In caz de necesitate şi sub preţul de estimare.*

*Pretensiunea care e de încasat, face 5200 Lei capital, dobânzile cu 9% socotind din 5 Iunie 1931 iar spesele până acum stabilite de 1664 Lei.*

*Intrucât mobilele cari ajung la licitaţie ar fi fost sechestrate de alţii şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitaţia prezentă este ordonată şi în favorul acestora în sensul art. XLI: 1908, § 20.*

*Sibiu, 21 Noemvrie 1935.*

*Dr. Bacu, portărel*


**Carnete şcolare**
*pentru clasificaţia elevilor dela şcoalele primare de stat, se află de vânzare cu preţul de* **3 lei** *bucata, la Librăria:*
*„Foaia Poporului", Sibiu,*

**Cumpăraţi**
**Călindarul Poporului**

# Prăznuirea zilei de 1 Decemvrie la Sibiu

**Serviciul divin. — Serbarea din sala Thalia. — Importantele declaraţii făcute de dl VASILE STOICA, ministrul României la Sofia**

Un soare vesel de toamnă întârziată a dat binecuvântarea măreţului praznic naţional al zilei de 1 Decemvrie. Incă din ajun, instituţiile şi toate intreprinderile din acest oraş au arborat — în semn de vestire — stindardele tricolori. Toate sufletele româneşti s'au înfrăţit în această zi, primind binecuvântarea unui cer senin, aşa cum ne-au fost visurile noastre prin cursul veacurilor de oprimare. Pe buzele tuturora se destrăma irmosul nostru naţional: „Deşteaptă-te Române", amintind de măreţele momente istorice ale poporului românesc din Ardeal. Ochii tuturor erau îndreptaţi peste dâmburile de dealuri, cari străjuesc Mureşul „apă lină", absorbind în orbite zările înseninate ce încununau cu zâmbetul lor Cetatea Albei Iulii..

**Serviciul divin**

După terminarea sfintei liturgii, s'a săvârşit în Catedrala ortodoxă un Te-Deum, de către S. S. Vicarul Vasile de Răşinari, nconjurat de un mare sobor de preoţi.

Au fost prezenţi: I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului; Vasile Stoica (fiul Avrigului) ministrul României la Sofia; Virgil Economu, comandantul corpului VII Armată; generalii Vasilescu Cristea, Skeleti, Boboc, apoi Nicolae Regman, prefectul judeţului; Eugen Piso, deputat, preşedintele comisiei interimare a municipiului; Romulus Seişeanu, redactor al ziarului „Universul"; N. Colan, rectorul Academiei teologice; Silviu Ţeposu, inspector şcolar; directorii de şcoli şi membrii corpului didactic, secundar şi primar; ofiţeri şi un mare număr de elevi ai şcoalelor primare şi secundare.

**Serbarea din sala Thalia**

Despărţământul cultural „Astra" împreună cu „Liga antirevizionistă", „Federaţia corpului didactic" şi cu concursul liceului „Gheorghe Lazăr" a organizat serbarea zilei de 1 Decemvrie, dându-i ampioarea cuvenită. Orchestra liceului „Gheorghe Lazăr", sub conducerea tânărului profesor I. Tănase, a executat frumoase hore şi cântece naţionale, cari au înviorat nespus de mult sufletele publicului asistent. In cadrul acestui program bogat a luat cuvântul:

Dl *Silviu Ţeposu*, profesor, în numele „Astrei", arătând în cuvinte alese şi bine simţite întreg procesul istoric, care a pregătit memorabila zi de 1 Decemvrie 1918.

Dl *Romulus Seişeanu*, redactorul ziarului „Universul", vorbind în numele „Ligii antirevizioniste" tălmăceşte gândurile şi poftele celor de peste Tisa, cari nu mai contenesc cu jalbele lor împotriva Ardealului, pe care îl vor din nou sub stăpânirea lor.

## Discursul dlui Vasile Stoica, ministrul României la Sofia

Intâmplarea a făcut ca dl ministru Vasile Stoica să se găsească, de câteva zile, în mijlocul familiei din Avrig, satul său de naştere, unde obişnueşte să petreacă din când în când, cu aceia din mijlocul cărora s'a ridicat. Invitat fiind la Sibiu, cu prilejul acestei măreţe serbări naţionale, dl Vasile Stoica a ţinut un viguros discurs, care a stârnit multă laudă din partea personalităţilor şi publicului asistent la această serbare.

**Amintiri din anul 1914**

Primit cu vii aplauze, dl ministru Vasile Stoica a spus, între altele, următoarele:

Ziua de astăzi e comemorarea tuturor sforţărilor pe cari le-a făcut poporul românesc, prin cursul celor 18 veacuri de existenţă. Imi aduc aminte când în primăvara anului 1914, mai mulţi tineri români de pe vatra judeţului Sibiu, cutreeram satele, pentru a spune poporului ce aveam de spus în acele ceasuri. Cred că I. P. S. Voastră — continuă dl Vasile Stoica, adresându-se Prea Sfinţitului — care eraţi împreună cu noi la Bungard, într'o Duminecă din acel an, vă mai reamintiţi cuvintele pe cari le-am spus cu focul tinereţii mele: *Va veni timpul când comitatele vor fi judeţe*!

Ziua de azi este comemorarea soldaţilor, pe cari i-am condus domnilor generali în luptele pentru desrobire.

**Rolul României în Mica Inţelegere şi Inţelegerea Balcanică**

In urma faptelor noastre vitejeşti şi datorită aleselor virtuţi de cari am dat dovadă Românii, — ne-am aşezat printre cele mai viguroase state cari se găsesc în această parte a Europei.

România face parte azi din două puternice organizaţii: Mica Inţelegere şi Inţelegerea Balcanică.

Inţelegerea Balcanică este o forţă tot atât de puternică şi folositoare, ca şi Mica Inţelegere. Inţelegerea Balcanică este forţa care veghează la asigurarea păcii între popoarele statelor din această parte a Europei.

**Ce-i trebue României?**

Două lucruri îi trebuesc României:

1. O armată bine pregătită sub raport moral şi provăzută cu tot materialul şi armamentul necesar. In alte state se fac mari jertfe pe acest tărîm. Trebue să ne îngrijim şi noi ca să progresăm mult în această direcţie. Numai aşa vom putea asigura dăinuirea graniţelor fireşti, între cari se găseşte poporul românesc.

2. Al doilea lucru care ne lipseşte este o disciplină severă în politica internă şi o bună colaborare între partidele politice, care îşi au rolul lor bine precizat. Adeseori, în România, partidele politice au ajuns la demoralizare, atât de dăunătoare intereselor superioare de Stat. Avem credinţa că va răsări în conştiinţa tuturor devotamentul faţă de marile interese superioare ale neamului.

**Elementul românesc este trunchiul Statului**

Pe ce se reazimă existenţa acestui Neam? Pe ce se bazează disciplina armatei şi a întregului nostru aparat de Stat?

Răspund: Pe elementul de rasă românesc. In statul român, acela care formează trunchiul civilizaţiei este elementul românesc.

**Disciplină — peste tot**

Se cere disciplină severă şi dragoste faţă de elementul românesc. E necesar ca — atât la sate cât şi la oraşe — ţăran şi muncitor să fie disciplinat. Avem un mare noroc, că aceste virtuţi îşi găsesc un puternic izvor în sufletul Marelui Ocrotitor al tuturor, care este M. S. Regele Carol II (urale).

Noi care îl urmărim în deaproape în munca şi sârguinţa Sa, ne dăm seama de marea dragoste şi iubire, pe care Suveranul o arată poporului românesc.

**Trebue să facem legământ:**

Că toţi ceice simţim româneşte, toţi ceice nutrim în sufletele noastre aceleaş gânduri şi doruri, — să ducem lupta până la capăt, pentru izbânda deplină a neamului românesc!

Incheiu cu cuvintele psalmistului: Să ni-se usuce mâinile şi limba, dacă ne vom uita de datorinţele noastre pentru triumfarea acestui Neam!

*

După serbare a avut loc o masă la reşedinţa mitropolitană, unde au participat, pe lângă dl ministru Vasile Stoica, reprezentanţii armatei şi ai „Astrei". *Rep.*

---

**Nutremânt sufletesc**

# Din viaţa şi faptele marelui Erarh Nicolae

Intâmplarea făcând ca acest număr al foii să se pună sub tipar în ajunul zilei de Sfântul Nicolae — al cărui patron este sfântul dela Myra Lichiei — găsim potrivit ca să scriem ceva, în legătută cu viaţa şi faptele sfântului şi marelui Erarh Nicolae.

Marele Erarh Nicolae s'a născut în cetatea Anadal din ţinutul Patara. Părinţii lui erau creştini şi bogaţi. Sfântul Nicolae a fost singur la părinţi, era bine văzut şi iubit de ei; căutând să-i dea o creştere cu adevărat aleasă şi creştinească, l-au îndrumat pe calea drumului drept şi al faptelor bune. Făcându-se mai măricel, pe când urma în şcoală, se observa la el ceva deosebit de ceilalţi copii, dând dovezi de virtuţi alese şi minte sănătoasă.

Sfântului Nicolae — pe când era în frageda copilărie — nu-i plăcea să se înhăiteze cu copiii răi, ci singur, retras, se îndeletnicea cu citirea cărţilor sfinte. Dragostea lui cea mai mare era să meargă încontinu la biserică, să asculte cântările dumnezeeşti şi să poată tâlcui faptele bune şi minunile pe cari le-a făcut Isus, fiul dulgherului din Nazaret.

In urma acestor purtări bune, când sfântul a ajuns la ani înaintaţi a fost sfinţit de preot, din îndemnul unchiului său, care era Arhiereu şi pe care-l chema tot Nicolae.

Era destul de tânăr sfântul Nicolae din Myra Lichiei, când a rămas orfan de amândoi părinţii, şi în stăpânirea unei averi cu care ar fi putut să petreacă viaţa în desfătări.

El a căutat mijloacele, de a procura la cei obijduiţi cele necesare, ca: îmbrăcăminte, hrană şi bani.

Un om, cuprins de multe neajunsuri şi greutăţi familiare, având în sarcina lui şi creşterea alor trei fete, nu ştia cum s'o scoată la cap cu greutăţile. S'a întâmplat ca sfântul Nicolae să afle de necazurile şi greutăţile omului, care desnădăjduit fiind, a socotit să şi pună capăt zilelor.

Sfântul Nicolae a luat cu el 300 galbeni, i-a pus într'o legătură şi noaptea, ca să nu l vadă nimenea — fiindcă urît îi era lui să ştie lumea, că face o faptă bună — s'a dus la casa omului oropsit cu cele trei fete şi deschizând fereastra aşează cu multă atenţie legătura de bani, la patul lor... şi, apoi, pleacă.

*

In Basarabia, năpăstuită de seceta anului acesta, câte familii oropsite n'or fi aşteptând îndurarea voastră, fericiţi muritori, cari purtaţi numelui vostru de patron pe Sfântul dela Myra Lichiei! Ce ar fi, dacă aţi urma, în măsură mai mică, pilda sfântului Nicolae..?! *N. N. — D.*

Urmare din pag. 2-a

In acest scop, pe lângă opera efectivă de refacere, trebue modificată negreşit şi legea bancară astfel, ca băncilor noastre ţărăneşti să li se asigure dreptul la viaţă.

Refacerea este posibilă pe două căi:

Ajutoare efective, date pentru totdeauna, şi

Credit pe termen lung, fără dobândă.

*Congresul cere numai credite pe termen lung, fără dobândă.*

Conducerea statului trebue să afle mijloacele necesare.

In faţa cerinţelor absolute, care apasă asupra vieţii obşteşti şi particulare a milioanelor de Români dintre Carpaţi şi Tisa, răspunsul „Non possumus" nu este nici decum justificat, cu atât mai puţin acceptabil.

Postulatele Congresului Economic al Transilvaniei şi Banatului sunt prin urmare acestea:

*a) Despăgubirea integrală a bisericilor, fundaţiunilor, şcoalelor, instituţiilor culturale şi asociaţiilor de meseriaşi, mici comercianţi, de toate pierderile suferite;*

*b) Refacerea creditului prin acordarea unui împrumut de lungă durată şi fără dobândă, pe seama actualelor aşezăminte de credit;*

*c) Menţinerea băncilor ţărăneşti prin modificarea corespunzătoare a legii bancare;*

*d) Aşezămintele româneşti de credit din Transilvania şi Banat să nu mai fie excluse dela operaţiuni bancare monopolizate până acum de câteva instituţiuni (autorizaţii speciale, concesiuni) favorizate din Capitală.*

Considerând gravitatea excepţională, importanţa hotărîtoare şi istorică a problemei creditului, poporul românesc din Transilvania şi Banat aleargă sub scutul înalt al Majestăţii Sale Regelui, solicitând pentru rezolvarea urgentă a acestei probleme naţionale şi de Stat, sprijinul Tronului, în care crede nestrămutat.

Congresul încredinţează o delegaţie compusă din: I. P. S. Sa dr. Nicolae Bălan, mitopolitul Ardealului, P. S. Sa dr. Valeriu Traian Frenţiu, episcop de Oradea, dl dr. Aurel Vlad, fost ministru, preşedintele „Solidarităţii", dl Ilie Oltean, secretarul general al Congresului, să solicite acest sprijin Majestăţii Sale Regelui şi să prezinte această moţiune guvernului Ţării.

*

Am dat acest raport asupra congresului dela Cluj, dorind a informa exact pe cetitori despre cele discutate. Refacerea creditului şi toate celelalte chestiuni economice, în legătură cu reînvierea creditului, sunt la ordinea zilei.

In numerele viitoare ale foii noastre ne vom ocupa mai deaproape cu problemele ridicate la Cluj. Suntem organ al lumii muncitoare şi producătoare. Ca atare dorim o situaţie mulţumitoare, atât pentru ceice dau bani cât şi pentru ceice se împrumută cu bani.

# Situaţia politică în ţară

Camera şi Senatul s'au deschis de 20 zile. Până acum n'au desvoltat însă o activitate deosebită. La început au luat câteva zile vacanţă, iar de prezent se urmează discuţia la Mesajul Regal, care va mai dura încă câteva zile.

Atmosfera politică e foarte încărcată. Guvernul se ţine cu dinţii de putere, deşi se vede la tot pasul că nu poate face faţă problemelor economice-financiare şi militare. Opoziţia încă e îndârjită, îndeosebi de când se cunoaşte planul guvernului cu schimbarea legii presei, care are un tâlc mai afund.

In situaţia aceasta nu este mirare, că azi Joi la încheierea foii, am primit din Bucureşti ştiri, cari vestesc o apropiată criză de guvern, dacă nu chiar de regim. Azi Joi dimineaţa, guvernul a ţinut un consiliu de miniştri. (De altcum aceste şedinţe sunt foarte dese în ultimul timp). După amează, pe neaşteptate, primul ministru Tătărescu a convocat o consfătuire a deputaţilor şi senatorilor liberali. In cursul zilei dl prim-ministru a primit o scrisoare dela Maestatea Sa Regele.

Problema armamentului este la ordinea zilei, fără a se fi ajuns la un progres mai vădit. Ce se ţânteşte cu schimbarea legii de presă, se bănueşte. Insuşi liberalii nu aprobă tot ce vrea guvernul cu acest proect de lege, şi ce face cu noul regim al comerţului extern. Şeful liberalilor, dl Dinu Brătianu, s'a declarat categoric contra sugrumării presei. De aceea unii îşi zic: Decât aşa să guvernăm, mai bine plecăm. Dar la aceasta se opune dl Tătărescu, care nu vrea să se dea delături. Va trebui să fie măturat de evenimente.

In ultimele zile ale lunei Noemvrie, între d-nii A. Vaida şi O. Goga a intervenit o înţelegre politică. Aderenţii lor deputaţi şi senatori au format un „Bloc parlamentar naţional", cu scopul să răstoarne guvernul, căruia să-i ia locul. Intr'una din şedinţele Camerei dl Goga a citit şi o declaraţie asupra programului lor.

Această desvoltare a lucrurilor desigur că nu lasă nepăsător Partidul Naţional Ţărănesc, care este cel mai tare şi mai bine organizat pe ţară, având şi în parlament cei mai mulţi reprezentanţi. Conducerea partidului urmăreşte deaproape desvoltarea situaţiei politice, iar la timpul potrivit va lua hotărîrile necesare.

# Situaţia pe frontul african s'a domolit

**Italia ar vrea să dea la târg cu Anglia. — Curajul cu care statele europene au aplicat sancţiunile, se pare a fi lovit în plin. — Oprirea exportului de petrol din statele semnatare îngrijorează pe Musolini**

După cum am scris la vreme, deşi unele state au început să aplice sancţiunile împotriva Italiei, se părea totuşi că Musolini nu ar prea avea gând să bată în retragere.

In urma acestei situaţii Anglia şi Franţa au devenit din zi în zi tot mai îngrijorate şi pentru a nu întinde coarda prea tare, au găsit potrivit, ca mai înainte, să invite pe Musolini la o pace de bună voe. Primele rugăminţi şi sfaturi ale Angliei s'au dovedit a fi neluate în seamă de Musolini, care a continuat să se pregătească de luptă.

**Musolini strâns cu uşa**

La 14 Decemvrie se împlineşte sorocul, când statele aderente la hotărîrea aplicării sancţiunilor, vor dispune oprirea exportului de petroleu pentru Italia.

In faţa acestui soroc Musolini se pare a fi din ce în ce mai îngrijorat, căci îşi dă seama, că nu prea e de glumit cu Anglia, care îşi va duce hotărîrile ei „până în pânzele albe".

Aşa se explică domolirea hărţuelilor între trupele lui Musolini şi ale Negusului, cari îşi stau faţă în faţă, pe frontul african.

In ultimul timp italienii n'au mai făcut nici o cucerire nouă. Acum se aşteaptă să se vadă cum se va înţelege Italia cu Anglia şi Franţa, înţelegere de care atârnă soartea Italiei.

**Pace sau războiu îndelungat.**

Dacă Italia va primi mijlocirea de pace, pe care în aceste zile o face Anglia şi Franţa, atunci sancţiunile cu petrolul nu vor fi aplicate. In caz contrar suntem în faţa unor hotărîri, ce le va lua Societatea Naţiunilor, pe urma cărora războiul italo-african se va prelungi, fără a putea prevedea sfârşitul lui.

Ba sunt multe temeri, că o prelungire a războiului african poate aduce complicaţii şi în alte părţi ale lumii, în Europa şi în Extremul Orient.

# Poate fi văzut Dumnezeu?

In chip firesc şi natural, Dumnezeu nu poate fi văzut cu ochii noştri cei trupeşti. Noi, cu ochii trupului, nu vedem nici aerul din jurul nostru, care e materie, ca apa, de pildă, numai că e mai subţire cu mult şi mai uşor. Aşa dar, noi nici materia prea fină nu o putem vedea. Cum am putea să vedem deci, un duh, un spirit? Şi Dumnezeu e duh, spirit desăvârşit. Zice Scriptura: „Pe Dumnezeu este cu neputinţă oamenilor a-l vedea".

Dar dacă nu-l putem vedea cu ochii trupului pe Dumnezeu, fiindcă este spirit, îl putem vedea totuşi cu ochii duhului nostru, cu ochii minţii. Adică îl putem cunoaşte. Căci cunoaşterea e tot un fel de vedere.

Şi cum îl putem vedea pe Dumnezeu cu ochii minţii? Aşa că privim minunatele lucrări de pe pământ şi de pe cer, cu legile lor uimitoare, cu frumuseţea şi măreţia lor şi ne zicem cu mintea: Toate acestea trebue să le fi făcut cineva, fiindcă din nimica nu se face nimic. Cel ce le-a făcut trebue să fie atotputernic, nemărginit, prea înţelept, prea bun, căci toate întru înţelepciune şi frumuseţe le-a făcut. Acesta e Dumnezeu, făcătorul cerului şi al pământului.

Iată cum putem vedea cu ochii duhului nostru, cu mintea noastră, pe Dumnezeu, în fiecare zi şi în fiecare clipă.

Prin aceia că-L cunoaştem. Cum zice Apostolul Pavel: „Cele nevăzute ale lui Dumnezeu, caşi veşnica lui atotputernicie şi dumnezeire, se văd dela începuturile lumii, prin lucrurile pe cari le-a făcut."

Deci toţi oamenii cu mintea sănătoasă pot vedea pe Dumnezeu în toată ziua, adică îl pot cunoaşte din lucrurile mâinilor Lui. Il putem vedea — adică puterile Lui şi înţelepciunea Lui — şi într'un fir de iarbă sau într'o gânganie, ori într'o floare.

Dar această vedere, această cunoaştere a lui Dumnezeu, nu este o minune, ci un lucru firesc.

Dumnezeu în sine, aşa cum este, nu poate fi văzut de ochii trupului. Dar nici cu mintea noastră mărginită nu-L putem vedea, nu-L putem cunoaşte deplin. El e mărginit, iar înţelegerea noastră mărginită.

Intr'o oglindă de-o schioapă nu se poate vedea tot muntele Ceahlăul, sau Surul, ci o mică parte din el.

Dumnezeu, deci, nu poate fi văzut aşa cum este de nime pe lume. Dar sub altă formă nu se poate arăta? Vom arăta într'un articol viitor. *Ion Agârbiceanu*